

Datum
2019-10-22

Diarienummer
RS190940

Socialdepartementet

Yttrande Komplementär och alternativ medicin och vård - säkerhet, kunskap och dialog (SOU 2019:15) och Komplementär och alternativ medicin - ny lagstiftning (SOU 2019:28)

Synpunkter på lagöversyn

Region Halland har tagit del av utredningarna som belyser många aspekter kring frågan och uppfattas som mycket gedigen av dem som kunnat ta del av dem. Region Halland ställer sig positiv till förslagen i utredningarna men har några kompletterande synpunkter. Det är värt att notera att det är en stor andel av befolkningen som i någon del använder sig av KAM och KAV och att det pekar på behovet av bättre information och tydlighet kring frågan. Då tidigare utredningar inte lett till några större förändringar som ger stöd för denna fråga tillsammans med att våra grannländer tagit höjd för den, uppfattar RH att det är angeläget att lagstiftningen kommer till stånd.

Den breda ansatsen i utredningen har också funnit andra områden som skulle behöva utredas och förtydligas som har stark koppling till området, t. ex det vanligt förekommande begreppet *vetenskap och beprövad erfarenhet* då begreppet inte är definierat varken i lagstiftning eller i dess förarbeten.

Förslag

- Det nuvarande förbudet för andra än hälso- och sjukvårdspersonal att behandla cancer, epilepsi och diabetes ersätts med ett generellt förbud att behandla allvarlig sjukdom och omfattar då både somatiska och psykiska sjukdomar. Medan det ska vara förbjudet att behandla dessa sjukdomar i sig, ska symtomlindrande åtgärder vara tillåtna.

Synpunkter

Förslag till ny lag bör ställa starkare krav på dels kvalitetskontroll och dels uppföljning av patienter som behandlas med komplementära metoder.

Delbetänkandet har lämnat förslag på om att IVO bör tydliggöra sin information om klagomålshantering mm, gällande hälso- och sjukvårdande åtgärder som utförts av andra än hälso- och sjukvårdspersonal. Det är av stor vikt att detta uppdrag genomförs av IVO.

Synpunkter på utredningens förslag avseende delbetänkandets direktiv

Öka kontakter och förståelse för att öka patientsäkerheten.

Förslag

För att förbättra hälso- och sjukvårdens insikter i komplementär och alternativ medicin (KAM), föreslår utredningen att utbildning om KAM motsvarande cirka 1–2 högskolepoäng införs på vissa vårdutbildningar. Syftet är att patienter och hälso- och sjukvårdspersonal ska kunna föra samtal om KAM-metoder och därmed underlätta för patienter att fatta informerade beslut om sin vård. Vi föreslår att Socialstyrelsen och UKÄ får ett uppdrag att arbeta för att detta införs. Socialstyrelsen ska även, enligt förslaget, ta fram ett eget utbildningsmaterial om KAM för hälso- och sjukvårdspersonal.

Synpunkter

RH anser att förutom läkare, fysioterapeuter, ssk, dietister, psykologer och farmaceuter även arbetsterapeuter och kuratorer inkluderas i utbildningen. Grupperna utgör en vanlig förekommande yrkesgrupper inom hälso- och sjukvård. Det kommer att bli möjligt för kuratorer erhålla en legitimation inom snar framtid. Det är viktigt att hälso- och sjukvårdens teammedlemmar i så stor utsträckning som möjligt erhåller samma basutbildning. Det kommer dock ställas stora krav på de som i så fall får ansvaret att hålla i dessa utbildningar.

Informationssystem

Förslag

Utredningen har flera förslag för att förbättra allmänhetens tillgång till obunden information om komplementär och alternativ vård, bl.a. en särskild flik på 1177 Vårdguiden med Socialstyrelsen som källägare till informationen. Information med

ett mer konsumenträttsligt fokus föreslås även att läggas ut på Konsumentverkets sida "Hallå konsument".

Synpunkter

Förslagen som innebär en mer obunden information till patienter innebär en viktig utveckling och hantering av KAM-frågorna.

Det finns även anledning för regionerna se över hur hälso- och sjukvårdens möjlighet att informera invånaren i sociala medier även kan utvecklas, då de utgör en stor del av arenan för information idag.

Regionstyrelsen

Mikaela Waltersson
Regionstyrelsens ordförande

Jörgen Preuss
T f regiondirektör